

Martyn Bedford

20 vragen
voor Gloria

Vertaald door Tjalling Bos

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Kinderboeken Uitgeverij
2016

Vraag 1:

Zullen we bij het begin beginnen?

Inspecteur van politie Katharine Ryan:

‘Met toestemming van de ondervraagde en haar ouders wordt van dit gesprek een beeld-en-geluidsopname gemaakt. We bevinden ons in spreekkamer 1 van het politiebureau van Litchbury en het is 14 juni, twaalf over tien ’s ochtends. Het gesprek wordt geleid door mijzelf, inspecteur van politie Katharine Ryan van het politiedistrict West Yorkshire. Ter ondersteuning van een minderjarige is ook de moeder van de ondervraagde hier aanwezig. Wil je even zeggen hoe je heet?’

Mevrouw Elizabeth Ellis:

‘O, ja hoor. Liz. Ik bedoel (schraapt haar keel) Elizabeth Mary Ellis.’

Inspecteur Ryan:

‘Dank je. Ik spreek met... Zou je je volle naam willen zeggen?’

Gloria Ellis:

‘Gloria Jade Ellis.’

Inspecteur Ryan:

‘Goed zo. Hoe oud ben je, Gloria?’

Gloria:

‘Vijftien. In oktober word ik zestien.’

Inspecteur Ryan:

‘Is het oké als ik je Gloria noem? Je moeder noemt je Lor, maar –’

Gloria:

‘Gloria is prima.’

Inspecteur Ryan:

‘Oké. Zoals ik je al heb uitgelegd, Gloria, is dit een gesprek. Geen verhoor. Je bent hier uit vrije wil. Je hebt ja gezegd toen ik vroeg of –’

Gloria:

‘Ik weet wat vrije wil betekent.’

Inspecteur Ryan:

‘Sorry, ik bedoelde het niet kleinerend. Ik wilde alleen zeker weten dat je begrijpt wat we hier vandaag doen. Dus, zoals ik zei, je bent hier uit vrije wil om ons te helpen erachter te komen wat er is gebeurd. Dat is alles. Duidelijk?’

Gloria:

(Knikt.)

Inspecteur Ryan:

‘Zou je willen antwoorden voor de opname?’

Gloria:

‘Ja, dat is duidelijk.’

Inspecteur Ryan:

‘Eén moment.’ (Drukt op een knopje op de tafel.) ‘Is het volume goed, Mike?’

Opnametechnicus (door een microfoon):

‘Ja hoor.’

Gloria:

(Schiets in de lach.) ‘Heet de geluidsman Mike?’

Inspecteur Ryan:

‘Hoe vaak ben je daar al mee geplaagd, Mike?’

Opnametechnicus:

‘Achthonderddrieënzestig keer. Deze maand.’ (Lacht.)

Inspecteur Ryan:

‘Of je me gelooft of niet, we hebben ook een brigadier Briggs en een agent Gallop van de bereden politie.’

Gloria:

‘Dat verzin je.’

Inspecteur Ryan:

‘Kwart over tien, Gloria beschuldigt de politie-inspecteur ervan dat ze liegt.’ (Gelach.)

‘Goed. Gloria, bedankt dat je hier vanochtend bent gekomen. Je bent nog geen vierentwintig uur thuis en ik begrijp best dat je hier liever niet wilt zitten om alles te bespreken en een heleboel vragen te beantwoorden. Jij ook, Liz – bedankt voor je medewerking.’

Mevrouw Ellis:

‘We willen vooral weten wat hij –’

Inspecteur Ryan:

‘Wat zul je blij zijn dat je haar terug hebt.’

Mevrouw Ellis:

‘Ja. Ja, natuurlijk.’ (Sniakt.) ‘Sorry, ik had me voorgenomen om dit niet te doen.’

Inspecteur Ryan:

‘Het geeft niet.’ (Wendt zich tot Gloria.) ‘En jij? Ben je blij om weer bij je vader en moeder te zijn?’

Gloria:

(Geen antwoord.)

Inspecteur Ryan:

‘Je ziet er veel beter uit na een nachtje slapen, een douche, en met schone kleren aan.’

Gloria:

‘Hoor eens, ik weet dat je aardig moet doen om mijn vertrouwen te winnen en zo, maar zouden we nu misschien –’

Inspecteur Ryan:

‘Een goede verstandhouding opbouwen – zo noemen ze dat. Bij iemand van jouw leeftijd moet ik vragen van wat voor muziek je houdt, wat je lievelingsfilm is en wat je beste vak op school. Of je hobby’s hebt.’

Gloria:

‘Ik maak oorbellen. Wil je daarover praten?’

Mevrouw Ellis:

‘Lor, waarom doe je zo vervelend? Ze staat aan onze kant.’

Inspecteur Ryan:

‘Nee, Gloria heeft gelijk. We hebben genoeg gekletst. Laten we beginnen. Dan kunnen jullie zo snel mogelijk naar huis.

Eerst zal ik even uitleggen hoe we het gaan doen. Zo meteen vraag ik je om me alles te vertellen over de gebeurtenissen van de afgelopen twee weken. Neem alle tijd die je nodig hebt. Terwijl jij praat, val ik je niet in de rede en stel ik geen vragen, tenzij het nodig is om zeker te weten dat ik je goed begrepen heb. Oké? Natuurlijk zullen we af en toe een pauze nemen, en je mag op elk moment een time-out vragen als je moe bent of het je te veel wordt.

Goed. Nog één ding. Heb je echt begrepen hoe belangrijk het is dat je vandaag helemaal eerlijk bent tegen me? Zul je proberen je zo veel mogelijk te herinneren en het me zo nauwkeurig mogelijk te vertellen?’

Gloria:

‘De hele waarheid en niets dan de waarheid.’ (Steekt twee vingers op.) ‘Zo waarlijk helpe mij God almachtig.’

Inspecteur Ryan:

‘Ik meen het.’

Gloria:

‘Ik ook.’

Inspecteur Ryan:

‘Je moet niet vergeten dat veel mensen heel ongerust over je zijn geweest. Je moeder, je vader. Wij allemaal. Als een meisje van jouw leeftijd zo lang vermist wordt als jij... Nou ja, je begrijpt wel wat we dachten. Natuurlijk zijn we heel blij en opgelucht dat je terug bent, maar we kunnen alleen een goed beeld krijgen van wat er is gebeurd als jij ons alles vertelt wat je is overkomen terwijl je weg was. Stap voor stap.’

Gloria:

‘Hij zei dat jullie dit zouden doen. Mij in de slachtofferrol duwen.’

Inspecteur Ryan:

‘Niemand probeert jou... Dat is niet wat we doen, Gloria. Er zijn vijftien dagen waarover we niets weten. Vijftien blanco dagen. Die kan ik alleen invullen als jij me helpt. Dat is alles.’

Gloria:

(Geen reactie.)

Inspecteur Ryan:

‘Kun je dat voor me doen?’

Gloria:

(Geen reactie.)

Inspecteur Ryan:

‘Vertel gewoon hoe het was. In je eigen tempo, in je eigen woorden. Goed?’

Gloria:

(Haalt haar schouders op.)

Inspecteur Ryan:

‘Gloria?’

Gloria:

(Knikt.) ‘Ja.’

Inspecteur Ryan:

‘Mooi zo. Zullen we bij het begin beginnen?’

Vraag 2:

Hoe kun je nou jezelf kwijt zijn?

Met haar gescheurde spijkerbroek, sneakers en een zwart Dorothy Perkins-shirtje met korte mouwen ziet inspecteur Ryan er niet uit als een politie-inspecteur. Die kleren zullen wel voor mij bedoeld zijn, om me op mijn gemak te stellen. Ik heb ergens gelezen dat advocaten en rechters, als kinderen moeten getuigen voor de rechtbank, hun toga uit laten om er minder angstaanjagend uit te zien. De kamer speelt het spelletje ook mee. Op de televisie zie je altijd kale muren, harde stoelen en gloeilampen achter stevig gaas. Deze ‘gesprekskamer’ doet me denken aan de receptie van een hotel: een driehoekige lage tafel, comfortabele paarse stoelen, een grote groene plant in een kuip, reproducties aan de muren, en in een hoek een blauwige waterautomaat die op een ijs-sculptuur lijkt.

Ik ben zo moe dat ik me het liefst zou oprollen om te gaan slapen. Er is meer nodig dan één nacht in mijn eigen bed om bij te komen van de afgelopen weken.

Ik zie hun gezichten al voor me als ik nu een time-out zou vragen, nog voor we begonnen zijn.

Ondanks al dat glimlachen ziet inspecteur Ryan er gespannen en afgetobd uit. Ze wil hem vinden en oppakken. Maar eerst moet ze met mij praten. Ze zegt dat ik alle tijd moet nemen die ik nodig heb, maar ik voel haar ongeduld. Net als bij papa en mama. Ze hebben me weinig gevraagd sinds ik terug ben – dat zal de politie wel afgeraden hebben. Toch zijn die vragen er, ze hangen onuitgesproken in de lucht. Ondertussen houden papa en mama mijn hand vast, ze knijpen in mijn schouder, wrijven over mijn rug en zoenen me op mijn hoofd. Ze vragen of alles goed met me is, of ik iets wil eten of drinken, of ik het warm genoeg heb, of juist te warm. En ze vertellen me dat het zo fijn is dat ik weer thuis ben – tenminste als ze het niet te druk hebben met naar mijn geblondeerde haren loeren alsof ze zich afvragen of ik een bedrieger ben die doet alsof ze hun dochter is. Of ze staren alleen maar naar me, zoals ze vroeger ook wel gedaan zullen hebben toen ik nog een baby was.

Gisteravond in bed werd ik nog even half wakker en zag ze in de deuropening van mijn kamer naar me staan kijken, papa met zijn arm om mama's schouders.

Ik wil met rust gelaten worden. Dat kan ik niet tegen ze zeggen.

Ze waren bang dat ze me voorgoed kwijt waren, en toen dook ik weer op. Het is een wonder. Ik ben een wonder. Ze kunnen nog niet geloven dat ik niet opnieuw zal verdwijnen.

Het is raar, maar ik heb nooit het gevoel gehad dat ik vermist was. Hoe kun je nou jezelf kwijt zijn?

Gisteren bij ons thuis wilde ik alles uitleggen, nadat de politiedokter inspecteur Ryan toestemming had gegeven om met me te praten.

Ik probeerde haar te vertellen dat het niet zo was als ze dachten. Daar kwam ik niet erg ver mee. Het hielp ook niet dat ik met een dikke tong praatte alsof ik dronken was, en geen twee zinnen achter elkaar kon zeggen. Ik was doodop, besloot ze. Het gesprek kwam later wel.

‘Morgen proberen we het nog een keer, als je uitgerust bent. Niet meer zo in de war.’ Inspecteur Ryan klonk als een lerares die zeker weet dat een kind liegt, en haar nog een kans geeft om de waarheid te vertellen.

Toen papa de inspecteur uitliet lag ik in bed, maar ik hoorde hem vragen of ze dacht dat ik een posttraumatische shock had.

‘Het zou kunnen,’ ving ik op. Daarna zei ze iets wat ik niet verstond.

‘Heeft de dokter haar... onderzocht?’ vroeg papa. ‘Echt, bedoel ik.’

Ik dacht eerst dat ik het antwoord van inspecteur Ryan niet hoorde, maar blijkbaar aarzelde ze even. ‘Nee,’ zei ze. ‘Daartoe kan ik geen opdracht geven voor we weten of die jongen iets heeft gedaan.’

‘U wilt toch niet beweren dat u denkt van niet?’

‘Meneer Ellis, dat moet ik van Gloria zelf horen.’

Daarna ging de voordeur open, en door de gang klonk het geroep van verslaggevers, fotografen en cameraploegen achter het dranghek op de straat voor ons huis.

Ik kroop onder het dekbed, sloot mijn ogen en stelde me voor dat ik ergens anders was.

Blijkbaar was mijn verdwijning de afgelopen weken *viral* gegaan met *#waarisgloria?*

Gisteravond keek ik naar het nieuws op tv en zag een journalist die live verslag deed terwijl hij voor ons huis stond. Als ik naar het raam was gelopen en het gordijn had open-

getrokken, had ik naar mezelf kunnen zwaaien. Het is een vreemd gevoel en ook een beetje beangstigend dat zoveel mensen me hebben gemist, zich zorgen hebben gemaakt en naar me hebben uitgekeken. Toen mijn ouders me een deel lieten zien van wat er allemaal online en in de krant stond, was het alsof ik over iemand anders las. Een andere Gloria.

Maar dat ben ik nu. Het is mijn verhaal.

Alleen is ‘Waar is Gloria?’ nu ‘Waar wás Gloria?’ geworden. En ‘Wat heeft hij met Gloria gedaan?’ en ‘Waar is de jongen die Gloria heeft ontvoerd?’

Waar is hij? Dat is het enige waaraan ik kan denken, nu het afgelopen is.

Inspecteur Ryan wil het verhaal vanaf het begin horen. Daarmee zal ze wel de eerste van de vijftien dagen bedoelen, de dag dat ik vermist werd. Toch is het al een paar weken eerder begonnen. Niet toen ik verdween, maar toen hij kwam.

Het was een gewone maandagochtend op school en het was lawaaïg in de klas. Het balen-van-de-nieuwe-schoolweek werd overstemd door druk geklets over wat-heb-jij-in-het-weekend-gedaan. Meneer Brunt had net gecontroleerd of iedereen er was. De ramen stonden open en lieten het ronken van een grasmaaier op het sportterrein en de geur van gemaaid gras binnen. Daardoor had Tierney last van hooikoorts. Zelfs met rode ogen en een snotneus is ze mooi. Net een verdrietige prinses. Ze nieste drie keer, dwars over onze tafel.

‘Dank je wel, Tierney,’ zei meneer Brunt. ‘Als je nog meer voor ons hebt, draai je dan even om – de jongens op de achterste rij hebben nog niets gehad.’

Ik zou graag willen zeggen dat ik een voorteken zag – de zon die op een speciale manier de klas in scheen, of een blauwe vlinder die door het raam naar binnen fladderde en op mijn mouw ging zitten – maar dat was niet zo. Ik herinner me niet meer waaraan ik dacht (huiswerk dat ik niet had gemaakt, waarschijnlijk), of in wat voor stemming ik was (ongeïnteresseerd, denk ik, of hopen dat de dag en de week snel voorbijgingen), maar het lijkt onbegrijpelijk dat de lucht niet zinderde door wat er ging komen.

Meneer Brunt klapte in zijn handen, zoals altijd voordat hij de les begint. En zoals gewoonlijk zei hij daarna: ‘Goed, 4B, luister.’

Al zolang hij onze klassenleraar is, heeft meneer Brunt nooit iets anders gedragen dan bruin (pakken, dassen, schoenen, sokken, een enkele keer een trui). Zelfs zijn witte overhemden zijn beige geworden. Hij gaf waarschijnlijk al les toen er nog inktpotten op de tafels stonden.

Die ochtend was hij nog maar net met de les begonnen toen de deur openging en er een jongen binnenkwam. Lang en slungelig, met heel zwart, fijn en steil haar tot op zijn schouders. Donker, op een manier die ik ergens plaatste tussen de Middellandse Zee en het Indiase subcontinent. Als hij niet zo lang was en niet zo’n grote jongensneus had, en hier en daar stoppels op zijn kin en bovenlip, had hij een meisje kunnen zijn. Het kwam niet alleen door de lange haren; hij had iets vrouwelijks in zijn manier van doen en zijn bewegingen. Een soort elegantie. Zijn schooluniform was veel te klein en liet twee behaarde stukken onderbeen en knobbelige polsen met een heleboel kleurige armbandjes zichtbaar.

Hij had niet geklopt voordat hij binnenkwam. Dat zou meneer Brunt niet waarden.

‘Wies dhat?’ fluisterde Tierney met gezwollen hooikoorts-

slijmvliezen. Niet *Wow, die is leuk*, maar eerder *Wie is die rare slungel?*

Een of twee leerlingen giechelden.

Hij was lang genoeg om in de zesde te zitten, maar dan zou hij geen uniform hebben gedragen. Bovendien kende ik hem niet, en ik weet zeker dat ik hem herkend zou hebben als ik hem eerder op school had gezien. Hij was totaal niet verlegen. Met hooggeheven hoofd keek hij zelfverzekerd de klas rond.

‘Zullen we dat nog eens proberen, jongeman?’ zei meneer Brunt.

Ik dacht dat hij de vraag zou negeren. Maar toen keerde hij zich met een glimlachje naar de leraar. ‘Wat bedoelt u, meneer?’

Hij klonk heel beschaafd en beleefd. Als hij al wist wat hij verkeerd had gedaan, liet hij het niet merken.

Meneer Brunt was een paar centimeter kleiner en het scheen hem te ergeren dat hij omhoog moest kijken, alsof de jongen daar iets aan kon doen. ‘De deur,’ zei de leraar wijzend.

De nieuweling keek hem oprecht verbaasd aan. ‘Wat is daarmee?’

‘Ik zou graag willen dat je erop klopt voordat je mijn klas binnenkomt.’

‘Ik ben al in uw klas.’

‘Zou je dan alsjeblieft naar buiten willen gaan, aankloppen en binnenkomen als ik het zeg?’

‘Dat zou ik natuurlijk allemaal kunnen doen, maar – als u het niet erg vindt dat ik het zeg, meneer – het lijkt me dat ik daarmee mijn tijd verspil. Die van u trouwens ook.’

Meneer Brunt maakte een vreemd geluidje. De hele klas was doodstil en keek onbeweeglijk toe.